

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA MARKI**

z dnia 2024 r.

**w sprawie nadania honorowego tytułu „Zasłużony dla Miasta Marki” Henrykowi
Okińczycowi**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465) oraz § 1 ust. 1 i ust. 3 i § 4 Regulaminu nadawania honorowego tytułu „Zasłużony dla Miasta Marki” stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XXVI/187/2012 Rady Miasta Marki z dnia 30 maja 2012 roku w sprawie ustanowienia honorowego tytułu „Zasłużony dla Miasta Marki” oraz przyjęcia regulaminu nadawania tego tytułu (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4827), Rada Miasta Marki uchwala, co następuje:

§ 1. W uznaniu zasług dla Miasta Marki i jego mieszkańców nadaje się pośmiertnie mjr. Henrykowi Okińczycowi ps. „Bil”, honorowy tytuł „Zasłużony dla Miasta Marki”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Miasta Marki oraz Burmistrzowi Miasta Marki podczas mareckich obchodów Narodowego Święta Niepodległości.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Henryk Okińczyc urodził się 7 października 1911 roku w majątku Zasule znajdującym się w ówczesnym województwie nowogródzkim (obecnie Białoruś). Po ukończeniu Szkoły Powszechnej w Słonimiu, w 1929 roku rozpoczął naukę w Państwowej Szkole Przemysłowej w Bydgoszczy, gdzie 4 lata później uzyskał tytuł technika-chemika.

Po zakończeniu edukacji został powołany do służby wojskowej w 59. pułku piechoty otrzymując stopień podchorążego rezerwy. 21 kwietnia 1936 r. otrzymał stopień podporucznika rezerwy. Zmobilizowany w marcu 1939 roku do 79. pułku piechoty został oficerem informacyjnym kontrwywiadu zwalczając szpiegostwo w armii. W kampanii wrześniowej uczestniczył w walkach pod Mławą, na Bugo-Narwii i w obronie stolicy. Po upadku Warszawy rozpoczął działalność konspiracyjną w ramach Związku Walki Zbrojnej.

Henryk Okińczyc w roku 1940 przeniósł się do Pustelnika w gminie Marki, gdzie podjął pracę w fabryce izolacji budowlanych braci Balickich. W sierpniu 1941 roku został mianowany komendantem Armii Krajowej II Rejonu „Celków” VII Obwodu „Obroża” w Markach.

Będąc komendantem II Rejonu AK skutecznie prowadził nabór ochotników do działalności konspiracyjnej, powiększając stany osobowe do 614 żołnierzy w czerwcu 1944 roku. Prowadził akcję scalania i rozbudowy struktur sztabu, a także tworzył sekcje specjalistyczne, organizując szkolenia wojskowe oraz budując struktury konspiracyjne w Urzędzie Gminy Marki. W pobliskich lasach prowadził ćwiczenia z musztry wojskowej i taktyki różnych form walki z okupantem. Do zwalczania bandytyzmu obecnego na mareckich ziemiach w czasach okupacji Henryk Okińczyc utworzył organizację sądowniczą powołując Prokuratora Rejonu oraz Sąd Obywatelski Specjalny. Przygotowując się do przyszłego powstania decyzją Okińczyca w pełnej konspiracji uruchomiono produkcję granatów w fabryce braci Balickich oraz w odlewni dzwonów przy ulicy Lipowej.

30 lipca 1944 roku, gdy wojska sowieckie dotarły do Strugi komendant ogłosił mobilizację. Żołnierze AK pod dowództwem Henryka Okińczyca wspierali armię czerwoną w walce z niemieckim okupantem. Jednak przeważające siły wroga zmusiły dowódcę do wydania rozkazu o rozwiązaniu zgrupowania 10 sierpnia 1944 i przejściu żołnierzy do ponownej konspiracji. Ze względu na represje wobec żołnierzy AK zarówno ze strony Niemców, jak i NKWD 17 września 1944 roku wydał ostatni rozkaz zalecający nieuchwytność osobistą z zachowaniem dyspozycyjności wobec dowództwa, a sam podjął pracę w Urzędzie Gminy Marki. W związku z grożącym mu aresztowaniem przerwał pracę i ukrywał się na terenie Pustelnika, gdzie został zadenuncjowany przez okolicznych mieszkańców i aresztowany przez NKWD 20 października 1944 roku. W pokazowym procesie publicznym 1 listopada 1944 roku został skazany na karę 10 lat więzienia, którą miał odbyć na terenie ZSRR.

Los Henryka Okińczyca na terenie Związku Radzieckiego nie jest znany. Według relacji współtowarzyszy przebywał w więzieniu na moskiewskiej Łubiance oraz w więzieniu w Orszy. Doceniony za całokształt działalności bojowej w okresie konspiracji oraz w czasie walk zbrojnych w okresie od 30 lipca do 12 sierpnia 1944 roku major Henryk Okińczyc został zaocznie odznaczony przez dowództwo Armii Krajowej Orderem Wojennym Virtuti Militari klasy V 1 stycznia 1945 roku.

Major Henryk Okińczyc zmarł w niewyjaśnionych okolicznościach na terenie ZSRR. W 1957 roku Polski Czerwony Krzyż powiadomił rodzinę o śmierci majora, która nastąpiła 2 kwietnia 1945 roku.